

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1	
Bezrobocie jako przejaw niepełnego wykorzystania zasobu pracy.....	13
1.1. Rynek pracy i jego elementy.....	13
1.1.1. Podaż pracy	14
1.1.2. Popyt na pracę.....	18
1.1.3. Rynek pracy w teorii poszukiwań i dopasowań.....	22
1.1.4. Instytucje rynku pracy.....	24
1.2. Pojęcie bezrobocia, jego miary i typy.....	26
1.2.1. Pojęcie bezrobocia i jego miary.....	26
1.2.2. Typy i rodzaje bezrobocia.....	32
1.3. Konkluzje	33
Rozdział 2	
Zmiany w poziomie i strukturze bezrobocia w Polsce w latach 1993-2012.....	35
2.1. Zmiany poziomu i stopy bezrobocia	35
2.2. Analiza struktury bezrobocia.....	36
2.2.1. Zróżnicowanie ze względu na płeć	37
2.2.2. Zróżnicowanie ze względu na wiek	39
2.2.3. Zróżnicowanie ze względu na poziom wykształcenia	41
2.2.4. Regionalne zróżnicowanie bezrobocia	43
2.2.5. Zróżnicowanie bezrobocia na lokalnych rynkach pracy.....	46
2.2.6. Porównanie skali zróżnicowania bezrobocia w analizowanych przekrojach.....	47
2.3. Analiza napływów i odpływów z zasobu bezrobocia	48
2.4. Zmiany bezrobocia długookresowego.....	52
2.5. Konkluzje	53
Rozdział 3	
Podażowe determinanty bezrobocia	55
3.1. Zmiany poziomu i struktury zasobu pracy.....	55
3.1.1. Zmiany poziomu podaży pracy	55
3.1.2. Zróżnicowanie współczynników aktywności zawodowej.....	58

3.1.3. Czynniki demograficzne a struktura wiekowa zasobu pracy	60
3.1.4. Zmiany w strukturze zasobu pracy ze względu na poziom wyszktałenia.....	63
3.1.5. Wpływ mobilności przestrzennej na regionalne zróżnicowanie zasobu pracy	64
3.2. Aktywność poszukiwania pracy wśród osób bezrobotnych.....	69
3.3. Zmiany wielkości zasobu pracy wobec wahań koniunktury	79
3.4. Determinanty bezrobocia w świetle wyników wybranych badań panelowych.....	82
3.4.1. Determinanty czasu pozostawiania na bezrobociu w ujęciu Polskich Generalnych Sondaży Społecznych.....	83
3.4.2. Determinanty przepływów między bezrobociem a zatrudnieniem w ujęciu Diagnostyki Społecznej.....	96
3.5. Konkluzje	108

Rozdział 4

Popytowe determinanty bezrobocia.....	111
4.1. Zmiany poziomu i struktury popytu na pracę.....	111
4.1.1. Zmiany w poziomie popytu na pracę.....	111
4.1.2. Wskaźnik zatrudnienia a odsetek osób pracujących.....	115
4.1.3. Zróżnicowanie ze względu na wiek	117
4.1.4. Zróżnicowanie ze względu na poziom wykształcenia	118
4.1.5. Regionalne zróżnicowanie popytu na pracę.....	120
4.2. Cykl koniunkturalny	124
4.2.1. Wpływ wahań koniunktury gospodarczej na zmiany popytu na pracę...	124
4.2.2. Wahania koniunktury a strukturalne niedopasowania w wymiarze kwalifikacyjnym.....	129
4.3. Transformacja gospodarcza	133
4.3.1. Zmiany popytu na pracę w warunkach transformacji gospodarczej	133
4.3.2. Transformacja gospodarcza a strukturalne niedopasowania na rynku pracy.....	140
4.4. Postęp techniczny	143
4.4.1. Postęp techniczny a popyt na pracę	143
4.4.2. Wpływ postępu technicznego na strukturalne niedopasowania na rynku pracy.....	148
4.5. Handel zagraniczny	149
4.5.1. Wpływ handlu zagranicznego na poziom zatrudnienia i bezrobocia ...	149
4.5.2. Handel zagraniczny a struktura osób pracujących i bezrobotnych ...	156
4.6. Konkluzje	158

Rozdział 5

Instytucjonalne determinanty bezrobocia	159
5.1. Prawna ochrona pracowników	159
5.2. Elastyczne formy zatrudnienia.....	162

5.3. Wynagrodzenie minimalne	166
5.4. Klin podatkowy	169
5.5. Związki zawodowe	174
5.6. Pasywna polityka rynku pracy	177
5.6.1. System zasiłków dla osób bezrobotnych	178
5.6.2. Instrumenty dezaktywizacji zawodowej osób starszych	183
5.7. Aktywna polityka państwa na rynku pracy	187
5.8. Konkluzje	193

Rozdział 6

Analiza podaźowych, popytowych i instytucjonalnych determinant bezrobocia z wykorzystaniem modeli typu SVAR i SVECM	195
6.1. Procedura konstrukcji modeli	195
6.2. Model SVECM dla polskiego rynku pracy	196
6.2.1. Wstępny dobór zmiennych do modelu, ocena stopnia ich zintegrowania	196
6.2.2. Wstępne szacowanie modelu, ostateczny dobór zmiennych	198
6.2.3. Szacowanie modelu VECM dla bezrobocia, podaży i popytu na pracę oraz dynamiki PKB	199
6.2.4. Strukturalizacja modelu, analiza reakcji na impuls i dekompozycja wariancji	201
6.2.5. Konkluzje	210
6.3. Modele SVAR dla stopy bezrobocia, wahań koniunktury oraz płacy minimalnej	211
6.3.1. Model SVAR dla danych kwartalnych	211
6.3.2. Model SVAR dla danych miesięcznych	217
6.3.3. Konkluzje	223
6.4. Model SVECM uwzględniający zmiany produktywności pracy, strukturalne niedopasowania na rynku pracy oraz płace realne	224
6.4.1. Szacowanie modelu VECM	224
6.4.2. Strukturalizacja modelu, analiza reakcji na impuls i dekompozycja wariancji	228
6.4.3. Konkluzje	239
Zakończenie	241
Aneks A. Przygotowanie danych do analizy ilościowej	247
Aneks B. Przyczynowość w sensie Grangera	249
Aneks C. Modele typu SVAR i SVECM	253
Bibliografia	259
Spis tabel	275
Spis rysunków	279